

[Erik Eriksen.]

Tale, og jeg understreger det, for det vil altsaa sige, at nu erkender man, at Industrien er mættet med Arbejdskraft, og jeg gaar ganske roligt ud fra, at vi kan være enige om, at en Lovgivning som den, Forslaget her er Udtryk for, ikke kan fortsættes i det uendelige. Men naar det er Tilfældet, hvad er der saa andet tilbage at pege paa end Landbruget? Byggeriet vil heller ikke kunne fortsætte i samme Tempo som hidtil.

Men naar dette er Fremtidsudsigterne for Byerne, er det dog vistnok foruroligende at lægge Mærke til, at Landdistrikterne i de sidste 5 Aar er gaaet tilbage i Folketal med 5 000 Personer aarlig, medens der i 1921—30 var en aarlig Tilgang paa ca. en halv Snes Tusinde. Jeg synes, at dette Forhold giver Grund til Eftertanke, og det fortæller ogsaa et og andet om Forhold og Vilkaar Erhvervene imellem.

Derfor er det min Opfattelse, at Forslaget, som det her er udformet, sammen med en ensidig Erhvervspolitik i høj Grad vil være medvirkende til en fortsat Kapitalopspisning, som ikke mindst Landbrugskapitalen vil faa at føle, og jeg tror ikke, at Samfundet som Helhed har Raad til at anvende store Summer til uproduktivt Arbejde blot for Beskæftigelsens Skyld. Jeg er ikke blind for, at en betydelig Stigning i Arbejdsløsheden inden for flere Byerhverv kan vise sig, fordi den Beskæftigelse, der her er skabt, i mange Tilfælde og efter manges Mening hviler paa et ikke sundt og ikke bæredygtigt Grundlag. Skal vi naa til en rationel Bekæmpelse af den Forbandelse, som Arbejdsløsheden er baade for den enkelte, for hans Familie og for Samfundet, tror jeg ikke, vi kommer uden om, at vi maa føre en Erhvervspolitik, der ikke blot, som jeg sagde før, stiller Erhvervene lige med Hensyn til Byrder, men som tillige tilsigter den størst mulige Afsætning af Landbrugsprodukter. I Virkeligheden var det ogsaa det, der indirekte var anerkendt i det ærede Medlem Hr. Einer-Jensens Tale. Det er givet, at en saadan Afsætning vil virke langt ind i Hjemmemarkedserhvervenes Kreds, og rent nationaløkonomisk synes det altsaa, som om man erkender, at der ikke er anden Vej frem. Vi har jo visse Erfaringer med Hensyn til at iværksætte offentlige Arbejder. Det skete ogsaa under Venstres Regering, i Perioden 1920—24, uden at man kan sige, at Resultaterne just opfordrer til at gaa langt ad den Vej.

Naar vi vejer det forelagte Forslags

Plusser og Minusser, mener vi, at de sidste er i Overvægt. Saaledes som Forslaget her er udformet, kan vi ikke medvirke til dets Gennemførelse. Vor Stilling vil til syvende og sidst være afhængig af den Imødekommenthed og Hensyntagen, Regeringspartierne i det Udvalg, som jeg formoder skal ned-sættes, vil vise over for vore Synspunkter. Men vort Standpunkt til hele det Problem, Forslaget omhandler, er dette, at naturligvis skal Arbejde tilvejebringes, men dette Arbejde maa fortrinsvis findes i det private Erhvervsliv. Og her beklager vi, at Regeringen har givet blankt op. Vi maa naturligvis finde os i, at der som Følge af hele det System, vi beherskes af, opstaar en saadan Nød og Elendighed, som Arbejdsløsheden er Udtryk for, og vi erkender, at noget maa der gøres for at raade Bod herpaa, men vi beklager i allerhøjeste Grad, at der i Forslaget overhovedet ikke er peget paa nye Veje, at der ikke er en eneste ny Tanke, som virkelig viser i Retning af at komme ud af det Uføre, vi er i. Man har vel ogsaa Lov til at tage Forslaget som et Udtryk for, at Flertallet her i Salen efterhaanden er ved at blive klar over, at man ude i Befolkningen er ved at faa Øjnene op for den Forskel, der er paa gamle Dages Socialisme og den, vi kender i Dag. Virkelighedens Verden ser ikke slet saa godt ud, som Løfterne i fordums glade Dage gav Udtryk for, og hvorom alting er, tror jeg dog nok at turde sige, at det ikke var Nødhjælpsarbejder, man tænkte paa, da man i sin Tid lovede Arbejde og god Fortjeneste til alle.

Carsten Raft: Da mit Partis sædvanlige Ordfører i disse Spørgsmaal paa Grund af Trafikvanskeligheder er forhindret i at være til Stede, skal jeg komme med et Par Bemærkninger om det foreliggende Lovforslag. Det Lovgivningsomraade, som vi beskæftiger os med, har i flere europæiske Lande været et af de mest benyttede og bearbejdede. I Diktaturlandene, hvor man flytter med Personer og Ting, som man har Lyst til det, har man sat flere Kampagner ind mod Arbejdsløsheden. Og i demokratiske Lande, ogsaa i socialdemokratisk styrede, f. Eks. i Sverige, har man opnaaet ret store Resultater. Sverige er lige fra Rigsgrænsen og ned til Øresund belagt med Arbejdslejre; ved Byerne er der Nødhjælpsarbejder i Gang, og der er gjort saa stort Indhug i Arbejdsløsheden, at en Overgang kunde det se ud, som om den var ved at forsvinde. Nu indrømmer jeg, at med Hensyn til Kapitalrigdom er Sverige anderledes stillet